

Nyt fra Sprognævnet

1994/4 · december

10 år med Nyt fra Sprognævnet

Med udgangen af 1994 er *Nyt fra Sprognævnet* udkommet i 10 år. Det markerer vi med dette særnummer, der er et alfabetisk register til indholdet af *Nyt fra Sprognævnet 1985-1994*.

De fleste af vores nuværende abonnenter har fået alle numre af bladet siden 1985. Vi er sikre på at et samlet register for dem vil betyde en væsentlig forøgelse af bladets nytteværdi som opslagsværk. Vi håber desuden at også

nyere abonnenter vil sætte pris på registret – og måske blive inspireret til at anskaffe ældre årgange af bladet.

Under alle omstændigheder vender vi tilbage i marts 1995 med et nummer af *Nyt fra Sprognævnet* med nyt »rigtigt«
læsestof.

Ældre årgange

Bortset fra 1985-årgangen kan ældre årgange af *Nyt fra Sprognævnet* fås endnu. Prisen for enkelte årgange (4 numre) er 25 kr. + porto. Samlet pris for årgangene 1986-1993 (32 numre) er 175 kr. + porto.

Bestil bladene på telefon 35 32 89 83 eller fax 31 54 03 60.

10-års-register 1985-1994

a: udtale af *a* i fx *gave*, *grød* og *krage* 93/4 3-4

ABC-dragt 92/4 4

accenttegn: *stå for/stå för* 87/4 14

acid house 92/4 4

actionsport 92/4 4

ad:

gå ud ad/af en kirke 94/2 14

hvad gik der ad/af ham? 92/2 10

adagio: en el. *et* 94/2 12

adjunkt 92/3 5

adjø, *adjøs* 90/4 5

aerobic, *aerobic-* 91/2 5, 90/1 2

af:

udtalen »aff« 90/1 13, 91/2 5

skrivemåden med *f* 90/2 8

på den anden side (af) brændestablen 91/3 14

gå ud af/ad en kirke 94/2 14

hvad gik der af/ad ham? 92/2 10

af el. *av* 88/1 11

af el. *omkring* 94/3 3

afart af menneskeheden 89/3 14

afgøre: *afgør* el. *afgører* 85/3 15

afleveringskvittering 93/3 12

afløsningsord, *nordiske* 88/2 10-12

afstand: *tage klar(t) afstand fra* 89/3 1-3

agility 92/4 5

agurketid 90/3 13

A-hold 90/1 10

AIDS 85/4 1-2, 88/3 13-14, 90/1 2

akademiske grader: forkortelser som *ph.d.*, *BA*

mf. 92/3 3-8

aktivt og passivt ordforråd 88/1 1

akvarium 87/1 13

al: *al(t) narkotika* 87/2 13

-al: Se *tværsektoral*

aldersstridighed 92/4 5

alkoholfri 90/1 11-12

allegretto: en el. *et* 94/2 12

allegro: en el. *et* 94/2 12

almindelig: *ved almindelig(t) brug* 89/4 7

alternativ samlivsform 90/1 5

amanuensis 91/3 9

amerikaner 85/2 10

andante: en el. *et* 94/2 12

anden: *på den anden side (af) brændestablen*

91/3 14

anden- el. *næst-* 92/2 13

andenforrest el. *næstforrest* 92/2 13

Anders And-kultur 90/1 2

anførselstegn el. *anførselsestegn* 92/2 11

anførselstegn:

anførselstegn el. *talestreg* 92/3 13-15

anførselstegn og *ejefalds-s* 92/2 14

»*Quisling*«/*Quisling* 87/4 11-12

anore(k)tiker, *anore(k)tisk*, *anoreksi* 85/1 9

anpartsjungle 90/1 10

anprise, *anprisning* 88/3 8-9

antistofpositiv 88/3 13

antivirusprogram 92/4 5

apostrof:

nøj's/hojs/noj's 88/2 15

ved taltegn 87/3 7

apostrof-s 92/1 1-4

appearance 92/4 5

appel til den indre svinehund i mennesket

92/3 1-2

appelsinfri 94/3 8

apposition: Se *parentetisk tilføjelse*

april 87/3 4

aqua-aerobic 92/4 5

arabertal:

arabertal el. *romertal* 85/1 11

ordenstal 87/3 7

arbejde: *udtale* 87/4 14, 92/2 9

arbejder: *udtale* 87/4 14

arbejdsgruppe el. *projektgruppe* 13

arbejdspladschikane 92/4 5

Arbejdsskadestyrelsen 92/4 5

-arium i fx *planetarium* 90/3 4

Armenien, *armen(i)er*, *armen(i)sk* 90/3 13,

92/1 8

armillarsfære 90/3 3

Aserbajdsjan, *aserbajdsjaner*, *aserbajdsjansk*

92/1 8

askebøger: *-bægerne/-bægrene* 94/3 8

assertion, *assertionstræning* 92/4 5

assertiv 92/4 5

astrotalium 90/3 4

at:

at el. *ikke* *at* 91/3 2-5

at el. *og* 86/3 38

at el. *å* 85/4 14

komma ved efter *at* 94/2 13

att., *attention* 93/2 1-4

av el. *af* 88/1 11

BA 92/3 3

baccalaureus 92/3 3

bachelor 92/3 3

bad taste-party 92/4 5

badus 87/3 2

badut, badutspring 87/3 2
bagerst el. *bagest* 87/4 1-3
baghjul: *ligge i baghjul* 89/2 9
bagkant: *være på bagkant* 85/3 7
Baglænsordbogen 89/1 6-8
bagstopper 89/2 7
bagved 88/2 2
bakke tilbage 89/4 10
balanceførelse, -føring el. *-førsel* 94/1 13-14
balleslæde 93/3 14
bandagist 89/1 10
bandana 92/4 5
banditstrategi 92/4 4
bane: *på banen* 89/2 7
bankerot 87/1 6
bardus, barduse 87/3 2
-barometer 91/4 7
bastardkultur 92/4 5
batteri el. *element* 90/2 14
B-brev 92/4 5
beboelsesvogn og *campingvogn* 93/1 10-12
bede:
 bad el. *bedte* 94/3 9
 kopien bedes sendt/De bedes sende en kopi
 94/3 9
bedste- i bedstemor og *bedstefar* 91/4 10
bedstefartøje 92/4 4
befale: *befalede* el. *beføl* 92/2 10
bekostning 86/1 2-4
bekvemmelighedsdansker 92/4 5
belønningsrejse 92/4 5
berømt: *herostratisk berømt* 89/4 14
bestemt form: *Furesø(en)* mv. 87/2 14
betonkommunisme, -kommunist, -kommunistisk
 92/4 5
betydningslån 94/1 1-7
B-hold 90/1 10
bide i den hånd der fodrer dem 94/1 5
bidsk 87/4 12
bigshopper 92/4 5, 93/4 2
billede 87/3 9
billet: *sælge billetter* 85/3 7
billetsælger 85/3 7
billig: *billige priser* 86/3 37
billionte, billiontedel 87/1 2
bindstreg:
 i betydningen 'fra .. til ..' 86/4 1
 i sammensætninger med tal 87/3 6
bingopresse 92/4 6
biobenzin, biodiesel 92/4 4
bionaut 92/4 6
biord:
 biord el. *tillægsord* 89/3 1-3
 fx *da, dog, jo*, 93/3 1-8
biords-t 86/4 2-6
blackliste 94/1 3
(-)blanding 86/4 11
blive: *bli'r* 85/3 14
bloddoping 85/3 7
blom- 94/2 5-7
blommerådden 94/2 7
blområdden 94/2 5-7
blomstertur 91/1 10
blod trafik 91/1 15
blå mandag 92/1 14
blåbog 94/1 8
bobslæde 93/3 14
bodyguide 92/4 6
-bog (hvidbog mv.) 94/1 8-11.
bogtitler: *store* og *små bogstaver* 87/1 10
bokseudtryk 89/2 8
bolche el. *bolsje* 92/1 6 og 7
bold: *give bolden op* 89/2 7
boldbane: *på boldbanen* 89/2 7
bolle-å: *Se å* el. *aa*
bolsje el. *bolche* 92/1 6 og 7
bombe: *logisk bombe* 85/3 7
bombeskjold 92/4 6
bomuldspeter 86/2 15
boote 92/4 6
Bosnien, bosnier, bosnisk 92/1 9
boysenbær 90/1 8
breakdance 90/1 2
Brink mfl.: *Den Store Danske Udtaleordbog*
 91/2 3-8
brint 88/1 6
brugerflade, -grænseflade, -hukommelse 92/4 6
brunarium 90/3 5
brunbog 94/1 9
brunkage 93/4 6
(-)brug: *til eget/egen brug* osv. 89/4 4-7
brænde (udsagnsord) 87/2 2
brændetid el. *brændtid* 94/3 10
BS 92/3 3
budskab 94/1 4
bundlinje 94/1 4
bungee-jumping 92/4 6
Burkina Faso, burkiner, burkinsk 85/1 4-5
bus- el. *busse-* 87/2 14
businessclass 90/1 2
bussely 87/2 13-14
bydemåde: *nøjes, skændes* mv. 88/2 15
bye-bye 90/1 4, 93/2 12
bæger: *bægerne* el. *bægrene* 94/3 8
bæredygtig 92/2 3-5
bødeforelæg el. *bødeforlæg* 92/2 11
Bøhmen, Cechy 92/4 2
både .. men også 89/1 10

- California* el. *Californien* 94/1 14
callanetic 92/4 6
campingvogn og *beboelsesvogn* 93/1 10-12
cand.brom. 92/3 5
cand.interpret. 92/3 6
cand.mag. 92/3 5
cand.phil. 92/3 5
cand.pæd. 92/3 6
cand.scient.bibl. 92/3 6
caravan 93/1 10 og 11
Carlsberg 89/2 14
cashewnød 90/1 8
Catalonien, catalaner, catalansk, catalonier,
catalon(i)sk 90/3 14, 92/1 13
catsuit 92/4 6
caving 92/4 6
cayote 90/1 8
cd-drev, cd-spiller 92/4 6
Cechy, Böhmen 92/4 2
chance: ikke en kinamands chance 85/4 8,
86/2 4-6
charter 92/4 6
charterturisme 91/1 10
chauffør 1991/2 5
check: flertal 91/3 13
checkrytter 91/1 12
cherrytomat 89/1 13
chok el. *shock* 94/3 13
choksamtale 92/4 6
C-hold 92/4 6
ciao 90/4 5, 93/2 12
cirkus 89/4 5
citater: anførselstegn el. *talestreg* 92/3 13-15
civilcourage, -kurage 87/4 15
clockradio 90/1 2 og 3
CO2-afgift 92/4 6
cocacolaimperialisme, -kultur 90/1 2
computercamp 85/3 8
computerfreak 90/1 2
Copenhagen, Copenhagen el. *København* 93/1 12
crack, cracker 90/1 2
cross træning 92/4 6
cyberpunk, cyberpunker 92/4 6
cyberspace 92/4 7
cykel 85/1 10
cykelhjelme 92/4 7
cykelsportsudtryk 89/2 9

d: *udtale i fx blodig* 93/4 4
da 93/3 1-8
dag:
hav en god dag 90/4 4 og 5
kalde det en dag 94/1 5
danfæ 91/1 12

dankræ 91/1 13
Dannevirke el. *Dannevirke* 94/3 10
Danmark 85/1 8
dammont, danmontkort 92/4 7
Dannevirke el. *Dannevirke* 94/3 10
Danske Lægemedel Standarder: stavning af
lægemedler mv. 88/2 8-10
Dansk-engelsk Ordbog (Vinterberg & Bodelsen)
91/2 3
danske retskrivningsordbøger 86/3 16-20
Dansk Identitetshistorie 93/2 5-12
Dansk Sprognævn 89/1 (4 blå sider indsat i
midten af hæftet), 91/3 6-7, 8-10, 91/4 1-5,
94/3 7
Sprognævnets rigsmålspøftættelse 93/4 6-7
Sprognævnets rubrik i Danmarks Radios
tekst-tv 93/2 12
Sprognævnets svartjeneste 88/3 1-6
datakriminalitet 85/3 8
datamail 92/4 7
datamatikereksamen 92/4 7
datapost 92/4 7
datasprog 89/2 9
datid: til markering af forbehold 85/2 12
datids tillægsform: flertalsbøjning 92/1 6
de el. *dem:* Se *nævnefald* el. *genstands-fald*
de her 89/2 15
De el. *du/I* 90/2 1-3
definitiv 87/3 12
deiksis 88/2 1-4
dej el. *dejt* 92/1 5
dekoder 90/1 2
delfinarium 90/3 4
dels .. men også 89/1 10
demontagefabrik 92/4 4
den her, denne her 89/2 15
dentalgi 91/3 12
dentallaboratorium 91/3 12
dentist 91/3 12
deponi 85/4 11
dér el. *her* 88/2 1-4
der:
ordklasse 88/1 7-9
komma foran *der* (i spørgebisætning) 92/2 11
som *der* 88/1 8-9
deres el. *sin* 91/1 6-8
designerdrug 92/4 7
desktopper 92/4 7
det vil sige-tegnet (∴) 91/1 13
det (te) her, disse her 89/2 15
dialekt (i modsætning til rigsmål) 93/4 2
diametral el. *diamentral* 92/2 11
digter 93/4 2
dinks 90/1 2 og 5

dinosaur (antal stavelser) 93/1 15
direct-mail, direct-marketing 90/1 6
discount(-) 90/4 9-11
division 90/1 6
diæteter el. *diætist* 94/3 14
DNA-fingeraftryk, DNA-profil 92/4 7
dobbelt- el. enkeltkonsonant:
graffiti 85/1 12
klientel(1)et, klientel(1)er 93/2 14
kodicil(1)er 87/3 3-4
dobbelt- el. enkeltvokal: *een, viis* 87/1 1
dobbeltformer:
Danske Dobbeltformer (Dansk Sprognævns skrifter 18) 92/4 2
fagord 88/2 7
kommaer 89/1 5
dog 93/3 1-8
doktordisputats 92/3 5
dollar: flertal *dollar(s)* 91/3 13
don't worry 90/1 4
dr.phil. 92/3 5
dramatiseringsspiral 92/4 7
dræsing el. *Draising* 92/1 6
du:
du el. *De* 90/2 1-3
du el. *dig*, se nævnefald el. genstandsfald
du el. *man* 86/4 12, 87/1 14, 93/2 10
dvs. ([2223]) 91/1 13
død: gå *død* 94/1 4
dødshospital 87/4 10
dømme 92/4 7
dåsesoftware 92/4 7
eastrailpas 92/4 7
een, eet: Se *én, ét*
EF(-) el. *Europa(-)* 85/1 10
EF-borger 85/3 14
-effekt i fx *borgmestereffekt* 90/1 8
efter:
efter (at) 91/3 2-5
efterspørgsel på el. *efter* 85/1 11
komma ved *efter* at 94/2 13
efternavne 85/4 4-7
efterspørgsel på el. *efter* 85/1 11
egen: til *egen/egét* brug 89/4 7
egennavn el. fællesnavn 87/1 8
egern 85/2 1-2, 85/3 12-13
Egypten el. *Ægypten* 94/2 14
ejefald:
anførselstegn og ejefalds-*s* 92/2 14
apostrof mellem taltegn og -*s* 87/3 7
eks-, forhenværende el. *tidligere* 93/1 1-5
ekskl., eksklusiv el. *excl., exclusive* 86/1 13
eksorbitant 90/3 14

elastikspring 92/4 7
electric boogie 90/1 2
element el. *batteri* 90/2 14
elleve el. *elve* 87/1 1
ellever el. *elver* 87/1 1
elleve el. *elvt* 87/1 1
-else:
-else el. *-ing*, (fx *regnskabsførelse/-ing*) 94/1 13
-else el. *-ning* (*svigslettelse/-ning*) 89/2 13
intetkønsord på *-else* 92/2 12
embedsmandsdansk 93/4 4
emeritus 94/2 15
én el. *een* 87/1 1, 92/1 6
ende: få *enderne til at mødes* 94/1 5
engelsk:
engelsk el. latin som akademisk sprog 92/3 6
engelsk indflydelse på dansk 90/1 2-8,
90/3 12, 94/1 1-7
engelsk indflydelse på de nordiske sprog
88/4 4-7, 89/4 1-3
enhedskomma: Se komma
enkelt- el. dobbelt-: Se dobbelt- el. enkelt
enogtyvende århundrede 86/1 1
-ere i fx *dressere* og *censurere* 91/3 13
-eri i fx *tv-kikkeri* 89/3 13
-erne i fx *80'erne* 87/3 7
ernærings- og husholdningsøkonom 92/4 7
Estland, ester, estlænder, estisk 92/1 8
ét el. *eet* 87/1 1
ét el. flere ord 86/3 23-26
antal ord i dansk 88/1 4
talord 87/3 8
tikronersfrimærke/tikroners frimærke o.l.
87/3 7
et-tegnet (&) 88/4 1-4
etniske restauranter 90/1 8
Europa(-) el. *EF(-)* 85/1 10
evaluator el. *evaluatur* 94/3 13
exam.art. 92/3 5
excl.: Se *ekskl.*
fagsprog 88/2 5-10
faktura:
faktura og regning 93/3 10
flertal *fakturaer* el. *fakturer* 93/2 13
falafel 86/3 38, 90/1 8
farforældre 85/2 11
farvel 90/4 1-5, 93/2 12
farveller 90/4 2, 93/2 12
fascination 93/4 2
fattigfirserne 90/1 10
fedtspil, fedtspille, fedtspiller 92/4 7
fej el. *fejg* 92/1 5
fej ind under *gulvtæppet* 94/1 5

- fejhuddanne, fejhuddannelse* 85/3 8
fenrik: Se fændrik
feta, fetaost 92/3 11-13
feuilleton el. foljeton 92/1 6
fh. (forhenværende), tidligere el. eks- 93/1 1-5
fhv. (forhenværende), tidligere el. eks- 93/1 1-5
filejde, filejs, filejse mv. 87/4 14
film: flertal 91/3 13
finde el. forefinde 85/3 15
finger: krydse fingre 86/3 36
finlandsk el. finsk 90/1 15
finlandssvensk 86/4 13
finne el. finlænder 90/1 15
finsk el. finlandsk 90/1 15
fint med os 94/1 4
fir- el. fire- i fx fir(e)doble 87/1 1
fiskesafari 91/1 10
fjeldturisme 91/1 10
fjendebillede 85/3 8
fjerndrab 92/4 8
fjernsynskikkeri, -kikning 89/3 13
fladt a: Se a
flagermus (antal stavelser) 93/1 15
flekstid 91/4 7
flertal:
fakturaer el. fakturer, kollegaer el. kolleger
 93/2 13
flertalsbøjning af udsagnsord 92/1 6, 92/2 11
ord af typen and – ænder 90/1 12
ton(s), dollar(s) mv. 91/3 13
floskelarium, floskularium 90/3 5
flowerpower 90/1 5
fløjlsrevolution 92/4 8
fodboldudtryk 89/2 7-8
fodnotation 85/3 8
fodre: bide i den hånd der fodrer dem 94/1 5
Folketinget el. folketinget 85/4 10
Folketingets forretningsorden 86/4 7
foodprocessor 90/1 2
for:
for alle praktiske formål 94/1 4
for god ordens skyld 86/1 12
stå for/stå för 87/4 14
foran 88/2 2
foranstaltning el. tiltag 85/2 3-4
forbindelse: i forbindelse med el. omkring 94/3 3
forbrug 89/4 6
fordanskning af fremmedord 86/3 10
fordi (at) 91/3 4-5
forefinde el. finde 85/3 15
forfordele 88/4 13
forhenværende, tidligere el. eks- 93/1 1-5
forkant: være på forkant 85/3 8
forkert: gå op ad nogle forkerte træer 94/1 5
forklaringsstegn 91/1 14
forkortelser:
akademiske grader (ph.d., BA mfl.) 92/3 3-8
min/min., s/sek., h/t. 92/1 11-12
forkortelsespunktum 89/3 12
i forkortelser som BA, MA 92/3 7
min/min., s/sek., h/t. 92/1 11-12
forkvinde el. formand 89/3 10-11
forligskvinde el. forligsmand 89/3 10-11
formand el. forkvinde 89/3 10-11
formål: for alle praktiske formål 94/1 4
fornavne 85/3 9-12
formyelseskvittering 93/3 12
forrige år el. sidste år 92/2 15
forsker 91/3 9
forstumme, forstumning 86/4 12
»forvanskede« fremmedord 87/1 3-6, 87/3 1-2
forvente el. regne med 91/2 13-15
fotosafari 91/1 9
fra:
fra (at) 91/3 3-4
fra .. til .. 86/4 1
sigte fra 87/1 14
fradragstykker 91/1 12
franc: flertal 91/3 13
fransk: det nye franske køkken 90/1 8
fredag den 13.-virus 92/4 8
freestylere 92/4 8
frem: rykke frem 88/2 4
fremme: længere fremme 88/2 3
fremmedhad 94/2 11
fremmedord:
»forvanskede« fremmedord i dialekter
 87/1 3-6, 87/3 1-2
fremmedords stavning 92/1 6
Se også engelsk
fremmedordbøger 85/3 5-6
fund-raising 90/1 6, 92/4 8
fundraiser 92/4 8
Furesø el. Furesøen 87/2 14
fuzzylogik 92/4 8
fyr 86/2 14
fyrrende el. fyrretyvende 87/1 2
fællesforetagende, fællesprojekt 90/4 12
fælleskøn el. intetkøn:
allegro mv. 94/2 12
katalog 92/2 9
narkotika 87/2 13
sprogbrug mv. 89/4 4-7
Selskabet er god(t) for 100.000 kr. 89/4 11
et stykke våd(t) sæbe 91/2 12
video 85/2 10
fællesnavn el. egennavn 87/1 8
Fællesskabet af Uafhængige Stater (SNG) 92/1 9

fændrik (fænrik, fenrik) 90/4 6-8
fængselskonfrontation 92/4 8
færdsel el. *trafik* 91/1 14
færdsels- 91/1 15
følgeseddel 93/3 10 og 12
føljeton el. *feuilleton* 92/1 6
før (at) 91/3 2-4
-førelse, -føring el. *-førsel* (fx *regnskabs-*)
 94/1 13-14
førertrøje: den gule førertrøje 89/2 9
-føring: Se -førelse
førn 87/2 15
-førsel: Se -førelse
førstning: i førstningen 93/4 6
få:
få enderne til at mødes 94/1 5
få ondt i skatten 90/1 10

g: udtale i fx *læge, krage* og *æg* 93/4 4 og 5
G7 92/4 8
gab 'kløft' 94/1 3
galant 87/1 6
gale: galedede el. *gol* 92/2 10 og 11
gang: 1/2 gang mere el. *1 1/2 gang så meget*
 87/3 14
garantikvotient 92/4 8
gear: flertal 91/3 13
gen- el. *igen-* 88/1 15
genbrug 89/4 5
gengæld el. *Gjengæld* 92/2 10
gennem- el. *igennem-* 88/1 15
genopretning 90/1 10
genstandsfald: Se nævnefald el. genstandsfald
genuine geografiske navne 93/1 7-8
Georgien, georgier, georgisk 92/1 8
gevinstopsparing 92/4 8
ghettoblaster 90/1 2 og 3
gide 85/4 12
girokvittering 93/3 11
give bolden op 89/2 7
glas 87/2 15
glasnost 87/4 9, 90/1 9
glubsk 87/4 12
god:
det går ufatteligt godt 90/1 11
for god ordens skyld 86/1 12
god kritik 91/3 13
hav en god dag 90/4 4
Selskabet er god(t) for 100.000 kr. 89/4 11
godnat, godnatter 90/4 3
graffiti 85/1 12
grafisk brugergrænseflade 92/4 8
gram: flertal 91/3 13
grammatisk komma: Se komma

grammatiske betegnelser (latinske el. danske)
 91/2 12
grand- i fx *grandfætter* 86/4 11
grandtante 85/2 11, 86/4 11
grave: gravede el. *grov* 92/2 10
gravko 91/1 13
grundledsvikaren der 88/1 7
gruppesammensætninger 87/3 6
græsrodsbevægelse 90/1 5
grøn- el. *grønt-*, fx *grøn(t)handler, grøn(t)sager*
 88/3 14
grønbog 94/1 9
grønlandsturisme 91/1 10
grønt- el. *grøn-*, fx *grøn(t)handler, grøn(t)sager*
 88/3 14
grønthøstermetode 90/1 10
gråbog 94/1 9
guava 90/1 8
Gudenå el. *Gudenåen* 87/2 14
gul:
den gule førertrøje 89/2 9
det gule kort 89/2 7
gulbog 94/1 9
guldblomme 87/2 15, 87/3 9
gulvtæppe: feje ind under gulvtæppet 94/1 5
gulvtæppetale 92/4 3 og 8
gummitovsspring 92/4 8
gylde: flertal 91/3 13
gæld 85/1 8
gælde: udtale af gjaldt 89/2 15, 91/2 5
gældsrytter 91/1 12
gø op ad nogle forkerte træer 94/1 5
-gøre: afgør(er) mv. 85/3 15
gå:
gå død 94/1 4
gå mannequin o.l. 89/4 8-9
det går ufatteligt godt 90/1 11

h el. *t.* (fork for *time*) 92/1 11-12
Habana 87/3 12
hacker, hack(n)ing 85/4 7, 90/1 2
hackysack 90/1 2
halvfætter, -kusine 86/4 11
halvtredsende el. *halvtredsindstyvende* 87/1 2
ham el. *sig* 91/1 11
Hamburger, Arne 91/3 6-7
han el. *ham: Se nævnefald el. genstandsfald*
handig, handy 85/4 3-4
Hansen, Erik 91/3 1-2
Hansen, Peter Molbæk: Udtaleordbog 91/2 3-8
hareskår el. *løbespalte* 91/3 11
hasselbackkartofler 90/1 14
hattedame 86/3 36
hav en god dag 90/4 4

Havanna, havanna-, havanneser 87/3 13
have a nice day 90/1 4
have:
 ha' 85/3 14
 haft el. *havi* 93/4 6
headhunte, headhunter 90/1 2
heavy metal 90/1 3
-hed: ord på *-hed*, fx *lødighed* 93/1 14
hej 90/4 4
hej, hej 93/2 12
hejsa 90/4 4
henførende stedord: Se *stedord*
henførende sætning: et oplæg fra Jacob der vil
 blive eftersendt 94/3 11
her:
 her el. *dér* 88/2 1-4
 det her 89/2 15
Hercegovina, hercegoviner, hercegovinsk 92/1 9
herostratisk berømt 89/4 14
high tech 90/1 3
hiphop 90/1 3
hippie 90/1 5, 92/4 8
historiske begivenheder: store og små bogstaver
 87/1 9
historiske principper i dansk retskrivning
 90/2 4-8
HIV-antistof mv. 88/3 13-14
hjem: *ikke værd at skrive hjem om* 94/1 5
hjem- el. *hjemme-* 86/4 14
hjemkundskab 86/4 14
Hjemmestyret el. *hjemmestyret* 94/1 15
Holberg-Ordbogen 85/2 5-8, 89/1 8-9
hold krudtet tørt 94/1 4
holde tommelfingre 86/3 36
holdning 87/1 12
hollandsk auktion, hollandsk udsalg 92/4 8
homebanking 90/1 3
homonymi 88/1 2
homopagt 92/4 8
hooligan 85/2 8-9
hospice 87/4 10-11, 90/1 3
hospicenter 92/4 8
hospital for lindrende pleje mv. 87/4 11
hospits 87/4 10
house 92/4 8
hoved 87/3 9
hovsa- 90/1 6
hovskisnovski 86/2 16
huligan, huliganer 85/2 8-9
hun el. *hende:* Se *nævnefald* el. *genstands-fald*
hunde- i fx *hundekoldt* 87/4 15
hundestæde 93/3 14
hundrede el. *hundrede* 87/1 2
husvogn 93/1 10

hvalsafari 92/4 9 *hvalsafari* el. *hvaltur* el. *hval-turisme* 91/1 9-11
hvem:
 hvem (at) 91/3 4
 hvem el. *hvo* 92/2 10
 .. *hvem de ni andre sprog er* 89/3 11
Hven 87/2 14
hvidbog 94/1 8
Hviderusland, hviderusser, hviderussisk 92/1 8
hvo el. *hvem* 92/2 10 og 11
hybenkradser 87/1 4
hydrogen 88/1 6
hyggehejsa 90/4 4, 93/2 12
hænge: *hang* el. *hængte* 91/2 13
Høje-Tåstrup el. *Høje-Taastrup* 87/3 4-5
høj Københavnsk 93/4 3-4
højprestigesprog 93/4 3-4
hønsesrik 94/2 1-4
hønsetryk 94/2 2 og 4
høre:
 høre efter i timen (timerne) 92/4 9
 høre til, fx Danmark hører til et af de lande
 der .. 85/3 15
hånd:
 bide i den hånd der fodrer dem 94/1 5
 ryste hånd 94/1 4
Håndbog i Nudansk 92/2 6
håndgerningsudtryk 89/2 9
håndklæde: *kaste håndklædet i ringen* 89/2 8
hård trafik 91/1 15
I:
 I el. *De* 90/2 3
 I el. *jer:* Se *nævnefald* el. *genstands-fald*
i:
 i forbindelse med el. *omkring* 94/3 3
 i orden med ham 94/1 4
-ia:
 -ia el. *-ien (California/-ien)* 94/1 14
 -ia i norske statsnavne, fx i *Australia* 93/1 7
-ial: Se *tværsektoral*
ice 92/4 9
id est 91/1 14
idrætsgymnasium 85/4 8
-ie el. **-ium** i fx *akvarie/akvarium* 87/1 13
i.e. 91/1 14
-iel: Se *tværsektoral*
-ien el. **-ia (Californien/-ia)** 94/1 14
ikke:
 ikke' 85/3 14
 ikke blot .. men også 89/1 10
 ikke en kinamands chance 85/4 8, 86/2 4-6
 ikke høre efter i timerne 92/4 9
 ikke læse på lektien 92/4 9

ikke værd at skrive hjem om 94/1 5
ikke- el. non- 90/3 15
ilder: udtale 89/4 12, 91/2 5
ilt 88/1 6
imbecil 87/3 4
incitement 89/1 15
incl.: Se inkl.
indbyggerbetegnelser: Se nationalitetsord
inden (at) 91/3 3-4
indre:
 det indre marked 90/1 9
 indre svinehund 92/3 1-2
indstilling 87/1 12
indtil (at) 91/3 3-4
indtægtsførelse, -føring el. -førsel 94/1 13-14
indvandrerhøne, -kvinde, -mand 87/3 15
infight 89/2 8
infotainment 92/4 9
infoteria 92/4 9
-ing el. -else (fx regnskabsføring/-else) 94/1 13
ingen af delene er rimelig(t) 85/2 11
initiativ el. tiltag 85/2 4
inkl., inklusive el. incl., inclusive 86/1 13
inside(-) 90/3 10
insider, insiderhandel 90/3 10
interaktive småord 93/3 1-8
interimsbevis, -kvittering 93/3 11
intern: til intern(t) brug 89/4 7
intetkøn el. fælleskøn: Se fælleskøn el. intetkøn
intetkønsord på -else 92/2 12
-ium el. -ie i fx akvarium/akvarie 87/1 13

J: udtale i navne som *J.P. Jacobsen* 89/3 6-8
jabadabadu 91/2 3
jackpotrejse 92/4 4
jaffarin 90/1 8
jagtsafari 91/1 10
jaloux 87/1 5
japanræddike 86/1 8-10, 90/1 8
java, javablanding, -kaffe 86/4 11-12
jeg el. mig: Se nævnefald el. genstandsfald
jerusalemartiskok 90/1 8
jo 93/3 1-8
jobswop 92/4 9
jogurt el. yoghurt 92/1 6
joint venture 90/4 12
jordhotel 92/4 9
jordrensefabrik, jordrenseri, jordrensningsanlæg
92/4 9
Jovilabium 90/3 4
jøystick 88/2 14
J.P. Jacobsen 89/3 6-8
Jugoslavien: nye stater og nationalitetsord
92/1 8-9

juice el. saft 93/2 10
juni: udtale 91/2 5
junkbond 92/4 9
junkfax 92/4 9
junkfood 90/1 8
juridisk sprogbrug 86/2 6-9
jysk el. jydsk 94/2 12

kalde det en dag 94/1 5
kanosafari 91/1 10
kapitajn el. Capitain 92/1 6
karriereplanlægning 90/1 6
karierevand 92/4 9
Kasakhstan, kasakher, kasakhisk 92/1 8
kaste håndklædet i ringen 89/2 8
katalog: en el. et 92/2 9
katastrofepsykiatri, -psykiatrisk 92/4 9
kausativ: lække 87/2 1-2
kebab 90/1 8
kemisk fagsprog 88/2 6-10
kendeord: store og små bogstaver 87/1 8
kidnappe, -napning/-napping 87/3 12-13
kiggelytning, kigning mv. 89/3 13
kilo: flertal 91/3 13
kinaløg 86/1 8
kinamand: ikke en kinamands chance 85/4 8,
86/2 4-6
kinaradis(e) 85/4 8, 86/1 7-10, 90/1 8
Kirgisistan, kirgiser, kirgisisk 92/1 8
kiwi 90/1 8
klappe hesten 92/4 9
klar:
 klar over 89/4 11
 tage klar(t) afstand fra 89/3 1-3
klientel: klientel(1)et, klientel(1)er 93/2 14
klippotek 89/4 11
klokkeslet el. klokkeslæt 92/2 11
klub: flertal 91/3 13
klynketid 85/4 8
knast 92/4 9
knockout 89/2 8
kodicil 87/3 3-4
kogab 87/3 10
kolbebar 86/1 13
kold tyrker 87/1 14
kollabere 89/3 8
kollaps, kollapse 89/3 8-9
kollega: flertal kollegaer el. kolleger 93/2 13
kolon: efter att. 93/2 2
Komma – hvornår og hvorfor? (Dansk Sprog-
nævns skrifter 19) 93/4 7-10
komma:
 foran der (i spørgebisætning) 92/2 11
 ved efter at 94/2 13

- grammatisk komma og pausekomma 86/3 27,
89/1 1-6
- grammatisk komma, pausekomma og en-
hedskomma 93/4 7-10
- i sætningsknode 92/2 10
- kommunalvalg* el. *kommunevalg* 94/1 11-13
- kommunenavn: *å/aa* 87/3 4-5
- kommunevalg* el. *kommunalvalg* 94/1 11-13
- koncept* 88/3 6-7, 90/1 6
- konceptkunst* 88/3 6-7
- koncern* 90/1 6
- kongruens:
- ingen af delene er rimelig(t)* 85/2 11
- rygning er sundhedsskadelig(t)* 88/1 13
- konkulega* 85/3 13
- konkursrytter* 91/1 12
- kontor* el. *Contor* 92/1 6
- korrekt dansk 85/4 15
- korrekthed* 92/4 9
- kort*:
- det gule kort* 89/2 7
- det røde kort* 89/2 8
- kortformer, fx *bli'r*, 85/3 14
- Kosova* el. *Kosovo* 93/3 13
- kreativ bogføring*, *kreativt bogholderi*, *kreativ
postering* 92/4 9
- kriseterapi* 92/4 9
- kritik*: *god kritik* 91/3 13
- Kroatien*, *kroat*, *kroater*, *kroatisk* 92/1 9
- krom* 88/2 7
- kroner og øre(r)* 85/3 13
- kronrøget* 86/3 38
- krudt*: *hold krudtet tørt* 94/1 4
- krydse fingre* 86/3 36
- krydslivsforsikring* 85/4 9
- kult-*, *kultfilm*, *-forestilling*, *-sport* 92/4 9
- kumquat* 90/1 8
- kunne*: *kunne* el. *kunde* 88/1 10 og 11, 92/1 6
- kunstbus* 92/4 10
- kvalitetsturisme* 91/1 10
- kvinde* el. *-mand* 89/3 10-11
- kvindegruppe* 90/1 5
- kvittere* 93/3 11
- (-)kvittering* 93/3 10-13
- kæledyrslæge* 92/4 10
- kælk* el. *slæde* 93/3 14
- kærlighedsfrugt* 90/1 8
- købe* 'acceptere' 94/1 3
- København*:
- København* el. *Copenhagen* osv. 93/1 13
- København* el. *Kjøbenhavn* 92/2 10
- københavnsk (i modsætning til rigsmål) 93/4 3
- køfte* 90/1 8
- køkken*: *det nye franske køkken* 90/1 8
- køkkenudtryk 90/1 8
- kønsbetegnelser* 87/3 15, 89/3 10-11
- kønskifte* 89/4 4-7
- køre lægevagt* o.l. 89/4 8
- labium** i fx *astrolabium* 90/3 4
- lagersalg* 92/4 10
- Lagtinget* el. *lagtinget* 94/1 15
- lambada* 92/4 10
- landkort* 92/4 10
- Landsstyret* el. *landsstyret* 94/1 15
- lang*: *længere fremme* 88/2 3
- lange ord 88/1 3
- langtur* 91/1 10
- laptop* 92/4 10
- largo*: *en el. et* 94/2 12
- lasagne* 86/1 14
- laser*, *laserstråle* mv. 89/4 11
- latin el. engelsk som akademisk sprog 92/3 6
- laurbær* (antal stavelser) 93/1 15
- lavkøbenhavsk 93/4 3
- lavpristurisme* 91/1 10
- lavprisvarehus* 90/4 9
- led*: *udtale af ledt* 87/4 13
- led*: *ledede* el. *ledte* 94/3 9
- lejligheddannelser, fx *kogab*, 87/3 10
- leksikaliserede ord, fx *lilleskole* 87/3 10
- leksikonreglen (i varemærkeloven fra 1959)
91/4 6
- lektor* 92/3 5
- Letland*, *lette*, *lettisk*, *letlandsk* 92/1 8
- levende telegram* 88/1 12
- lic.*, *licentiat* 92/3 4
- lift* 94/1 2
- ligeglad* el. *ligegyldig* 94/3 14
- ligge*:
- Holdet ligger (som) nr. 1* 89/4 8-9
- ligge i baghjul* 89/2 9
- ligge lig* o.l. 89/4 8-9
- light* (tillægsord) 90/1 3
- lindreplejeafdeling* 87/4 10
- lindreplejehospital* 87/4 10, 90/1 3
- lindringsafdeling*, *-hospital*, *-pleje* 87/4 11
- linjevogter* 89/2 7
- lire*: *flertal* 91/3 13
- Litauen*, *litauer*, *litauisk* 92/1 8
- liter*: *flertal* 91/3 13
- livskvalitet* 90/1 5
- livsstil* 90/1 5
- lix* 90/2 10
- loden* el. *ladden* 92/1 6
- logisk bombe* 85/3 7
- love: store og små bogstaver 87/1 10
- LP-afdeling*, *-hospital* 87/4 11

lukke el. *slukke for vandet* 93/2 15
luksurios el. *luksuos* 93/2 14
 -ly i fx *bus(se)ly* 87/2 14
lyd 89/4 5
lydbrev 85/4 9
lydtapet 85/4 9
lykkes: hun lykkes ikke med det 87/3 15
løbespalte el. *haveskår* 91/3 11
 Lægeforeningens Medicinfortegnelse: stavning
 af lægemidler mv. 88/2 8-10
 Lægemedelinformationen: stavning af lægemid-
 ller mv. 88/2 8-10
lække 87/2 1-2
længer el. *længere* 92/2 11
længere fremme 88/2 3
lærling: trolldmandens lærling 85/4 12
læse på lektien 92/4 10
lødighed 93/1 14
løft 94/1 2
løfte 'ophæve' 94/1 2
løjtnant el. *Lieutenant* 92/1 6
lørdagskylling 90/1 8
lådden el. *lodden* 92/1 6
 låneord: Se engelsk

MA 92/3 4
madporno (grafi) 90/1 8
madudtryk 90/1 8
Magasin, magasin 89/1 12
mail, maile 92/4 10
majonøse el. *mayonnaise* 86/3 28, 92/1 6
majonøsekrigen 85/3 1
*Makedonien, makedoner, makedonier, make-
 dansk, makedonisk* 90/3 14, 92/1 9
maks. 88/2 15
maksimal, maksimum: for maksimum/maksimalt
800 kr. 88/2 15
male: malet el. *malt* 86/2 15
Malmö el. *Malmö* 87/2 14
man el. *du: Se du*
management 90/1 6
 -mand el. -kvinde 89/3 10-11
mandag: blå mandag 92/1 14
mandags- 92/1 14
mandlig indvandrer 87/3 15
mango 90/1 8
mark 85/1 8, 91/3 13
marked: det indre marked 90/1 9
masseturismeturisme 91/1 10
matchrace, matchracing 92/4 10
mayonnaise el. *majonøse* 86/3 28, 92/1 6
MBD 92/4 10
med: uden mål og med 86/4 15
medens el. *mens* 85/1 9

medicinsk fagsprog 88/2 8-10
meget: 1/2 gang mere el. *1 1/2 gang så meget*
 87/3 14
mellemlavne 85/4 4-7
men: både .. men også 89/1 10
menneskehed: afart af menneskeheden
 89/3 14
mens:
mens (at) 91/3 4
mens el. *medens* 85/1 9
mere: 1/2 gang mere el. *1 1/2 gang så meget*
 87/3 14
meter: flertal 91/3 13
mid- el. *middel-* 89/2 12
midalder 89/2 13
midaldrende el. *midaldrende* 89/2 12
middel- el. *mid-* 89/2 12
midtbane 89/2 7
midtvejskvinde 92/4 10
mikro- i fx *mikrobølgeovn* 86/4 15
mikrobølgebombe 92/4 10
miljø el. *milieu* 92/1 6
miljøterror (isme), miljøterrorist 92/4 10
milliardte, milliard (te)del 87/1 2
millionte, million (te)del 87/1 2
millionærkonto 92/4 10
min el. *min.* (fork. for *minut*) 92/1 11-12
minimarked 91/4 7
minut: Forkortet min el. *min.* 92/1 11-12
misbrug 89/4 5
misbrugsproblem 92/4 10
ræislykkes med noget 87/3 15
 -moder i fx *surrogatmoder* 85/1 5-6
 Molbæk Hansen, Peter: Udtaleordbog
 91/2 3-8
Moldova, moldover, moldovisk 92/1 9
Morava, Mæhren 92/4 2
morforældre, mormorbror o.l. 85/2 11
motorsavsmaskine 92/4 10
mountainbike 90/1 3
MS 92/3 4
mudderkastning 94/1 3
muligvis: det har du muligvis ret i 93/1 14
mumik 85/1 9
 musikalske tempobetegnelser: fælleskøn el.
 intetkøn 94/2 12
musikvideo 86/4 9
Mæhren, Morava 92/4 2
møde 'opfylde' 94/1 3
mødes: få enderne til at mødes 94/1 5
mål: uden mål og med 86/4 15
 måleenheder: flertal 91/3 13
måne 93/4 2

nabosprogsundervisning 94/2 7-9
nadver el. *natter* 93/4 3
narkokartel 92/4 10
narkotika 87/2 13
nationalitetsord:
armener el. *armenier* mv. 90/3 14
nye stater i Sovjet og Jugoslavien 92/1 8-9
tamil el. *tamiler* 93/1 12
Tjekkiet og *Slovakiet* 92/4 1-2
nationalsprog 93/4 1
Nato 89/4 11
natter el. *nadver* 93/4 3
nattergaletur 91/1 10
navneforandring 85/4 4
navngivningspraksis 85/3 9-12
nekrohud 92/4 10
nervet 92/4 10
nervos el. *nerveus* 92/1 6
nervos spisevægring 85/1 9
nethinde 92/4 10
new age-bevægelse 92/4 10
new age-musik 92/4 11
Nil el. *Nilen* 87/2 14
-ning:
i fx *tv-sening* 89/3 13
-ning el. **-else** (*svigsletning/-slettelse*) 89/2 13
no 90/1 4
nok 93/3 1-8
nomenklatur, nomenklatura 89/1 9
non- el. **ikke-** 90/3 15
nordiske afløsningsord 88/2 10-12
nordisk sprogforståelse 94/2 7-9
nordisk sprogfællesskab 88/2 10-12
nordisk sprogrøgt 88/2 10-12
Nordisk Sprogsekretariat 86/1 4-7
nordmand: *nordmand/norsker/norsk kvinde*
85/3 14
norsk kvinde el. *nordmand* 85/3 14
norske ordbøger 87/2 8-9
norsker el. *nordmand* 85/3 14
notebook 92/4 11
nouvelle cuisine 90/1 8
nu 93/3 1-8
tak for nu 90/4 4
Nudansk Ordbog 92/2 6
ny: *det nye franske køkken* 90/1 8
nye ord i 1980'erne 90/1 2-11
nyfattig, nyfattigdom 86/4 9
nyhedstapet 92/4 11
næst- el. **anden-** 92/2 13
næstforrest el. *andenforrest* 92/2 13
næstsøskendebarn 86/4 11
nævnefald el. **genstands-fald:**

De/dem der forvaltede .., Han/ham med knækflippen .. mv. 87/2 9-11
for de/dem .. 93/4 1, 6 og 7
Til de/dem der .. 89/2 1-7
Jeg mener det samme som han/ham 87/2 14-15
jeg el. *mig* 91/1 12
nødvendig: *den nødvendige politik* 90/1 11
nøglespiller 89/2 7
nøjes: *bydemåde nøjes/nøjs/nøj's* 88/2 15
nørd 87/3 11
når(at) 91/3 4

oblat(-) 87/1 5
odontologi 91/3 12
offentlige institutioner: store og små bogstaver
87/1 9
officielt sprog 86/2 6-9, 86/4 7
offipyk 92/4 11
og:
og el. *at* 86/3 38
og el. *ikke og* i talord, fx *tre tusind (og) to hundrede* 87/3 8
og el. *å* 85/4 14
og el. *&* 88/4 1-4
både .. og el. *både .. men også* 89/1 10
om el. **omkring** 94/3 1-6
omkring 94/3 1-6
omnimaxfilm 92/4 11
on *the job-træning* 92/4 11
ond:
gradbøjn. 88/4 14
få ond i *skatten* 90/1 10
onsdag 89/1 15
opdrage: (*vel*) *opdragen* el. *-opdraget* 93/3 14
Operation Ørkenkjold, Operation Ørkenstorm
92/4 11
op læringsløn/-ydelse 92/4 4
opmærksom på 89/4 11
opremsningskomma 89/1 2
opstartsfasen 93/4 2
orangutang 89/4 8
ordantal i dansk 88/1 1-6
Ordbog over det Danske Sprog 85/2 5, 86/2 1,
92/2 6-9
orddeling: *dinosaur, laurbær* 93/1 15
orden:
for god ordens skyld 86/1 12
i orden med ham 94/1 4
ordenstal 85/1 11, 87/3 7-8
ordforråd: aktivt og passivt 88/1 1
ordmærker 91/4 5-8
ordrebekræftelse 93/3 10
oregano 89/1 14

orm 92/4 11
orrery 90/3 3
orto- i fx *ortopæd* og *ortotekniker* 89/1 10
ortodonti 91/3 12
-ose i fx *asbetose* 91/3 12
over: *tage over* 86/2 12
Overdanmark 90/1 10
overfenrik 90/4 7
overhøre 85/4 13
overkomme 'overvinde' 94/1 3
overkorrekthed 89/2 5
overløbe: *stiv overløbe* 94/1 5
overse 'overvåge' 94/1 3
oversættelseslån 94/1 1-7
oxygen 88/1 6

p-pille 90/1 5
palliativ 87/4 11
palmtop 92/4 11
papaya 90/1 8
papirordbog 92/4 11
par 86/3 37
paradentium, parodontium 91/3 12
paradentose, parodontose 91/3 12
paraglidning 92/4 11
paramediciner 93/1 15
parapeter, paraply 86/2 15
parentetisk tilføjelse: komma 89/1 2
parodontium, paradentium 91/3 12
parodontose, paradentose 91/3 12
passivt og aktivt ordforråd 88/1 1
patetisk 85/4 13
patientklagenavn, -ombudsmand 86/4 9
patisson 90/1 8
patriotmissil 92/4 11
pausekomma: Se komma
PC, pc el. *PC'er, pc'er* 86/2 13, 90/1 3, 92/2 11
pc-virus 92/4 11
pengepolitik 90/1 10, 92/4 11
Pennsylvania el. *Pennsylvanien* 94/1 14
perestrojka 87/4 9, 90/1 9
perker 86/2 12
permin 87/1 3 og 5
pernitten 87/1 6
personligt: i adresse 93/2 4
personnavne:
 fornavne 85/3 9-12
 fællesnavne dannet af personnavne, fx *saxo-*
 fon, 86/1 14
 mellemlavne og efternavne 85/4 4-7
 personnavneloven af 1981 86/2 9-12
 å/aa 88/1 11
personpåkørsel 92/4 11

pertentlig 87/1 6
pertinent 87/1 6
Petersen, N.M.: Rask-N.M. Petersensk retskrivning 87/4 7-8
ph.d. 92/3 5-8, 93/1 9
piece 90/1 3
pizzeria 90/1 15
plak: flertal *plakker* el. *plaks* 92/1 15
planetarium 90/3 1-5
planetmaskine 90/3
plantenavne 86/1 7-10
plasticfar, plasticmor 92/4 11
plasticglas 87/2 15
plasticmor, plasticfar 92/4 11
plastkælk 93/3 14
-pleje i fx *kundepleje* 90/1 7
plombe 87/3 9
plumrædden 94/2 5-7
podebarn 86/1 13
poesi 93/4 2
poet 93/4 2
politik: den nødvendige politik 90/1 11
politisk korrekthed 92/4 11
politisk landkort 92/4 11
pop-up-ordbog 92/4 11
post- i *postbør* mv. 85/2 9
postdoc 92/3 6
postgraduat 92/3 6
postkvittering 93/3 11
postmoderne, -modernist mv. 86/4 10
potentil 87/3 3 og 4
praktisk: for alle praktiske formål 94/1 4
premierminister: udtale 92/2 11
presto: en el. *et* 94/2 12
pris: billige priser 86/3 37
privat: i adresse 93/2 4
professionel 90/1 6
professor 92/3 5
projektgruppe el. *arbejdsgruppe* 92/2 13
propel 89/2 6
præstationsaftønning 92/4 11
præstationsløn 92/4 12
public domain-program 92/4 12
punch 90/1 11-12
punktum i ordenstal 87/3 7-8
pyramide 87/1 3
på:
 en check, stor 7000 kr./en check på 7000 kr.
 89/3 15
 efterspørgsel på el. *efter* 85/1 11
 på bagkant, på forkant 85/3 8
 på banen, på boldbanen 89/2 7

qua 87/2 3-7
quistling 87/4 11-12

rabatvarehus 90/4 9
racisme, racist, racistisk 91/1 1-5, 94/2 10-11
radar 89/4 11
radioaktiv, -aktivitet 86/4 15
rafting 92/4 12
rap(-) 90/1 3
rappelling 92/4 12
Rask, Rasmus 87/4 4-8
Rask-N.M. Petersensk retskrivning 87/4 7-8
raskidræt 92/4 12
reagensglasbarn 86/1 13
refill 87/3 4
regentnavne: romertal som ordenstal 87/3 8
Regeringen el. *regeringen* 85/4 10
regionalsprog 93/4 4-5
regionalt rigsmål 93/4 5
regne med el. *forvente* 91/2 13-15
regning 93/3 10 og 11
regnskabsførelse, -føring el. *-førsel* 94/1 13-14
rejektvand 92/4 12
rekrutere el. *rekruttere* 92/1 6
relativ el. *relativt* 86/2 13
replikker: anførelsestegn el. talestreg 92/3 13-15
resident program 92/4 12
ressourcebevidsthed 94/2 3
resultatansvar 90/1 6
resultatførelse, -føring el. *-førsel* 94/1 13-14
resultatorienteret 90/1 6
retskrivning 86/3 31-32
retskrivning: historiske principper i dansk retskrivning 90/2 4-8
retskrivningsbekendtgørelser 92/1 5-7
retskrivningsdebat 85/3 1-4
retskrivningsmødet i Stockholm 1869 87/4 8
retskrivningsnormen 93/4 5-6
Retskrivningsordbogen 1986 86/3 1-36 og 39, 92/2 6
 edb-version 88/3 13
 rettelser i 4. og 5. oplag 88/2 5
 svagsynsudgave 88/4 8-11, 89/2 12
retskrivningsordbøger 86/3 16-20
retskrivningsreformen af 1948 85/3 4, 86/3 17, 87/1 10, 88/1 10-11, 88/4 12, 92/1 6
Retskrivningsregler og retskrivningsvejledning 86/3 19, 86/3 22-23 og 32-36
retskrivningsændringer 92/1 5-7
Rhin el. *Rhinen* 87/2 14
ridesafari 91/1 10
rigsdansk 93/4 1-7
rigsmål 93/4 1-7
rigssprog 93/4 1-7

Rigtigt dansk (Erik Hansen) 92/2 6
rimelig 92/2 10
ring: kaste håndklædet i ringen 89/2 8
ringhjørne 89/2 8
ringkugle 90/3 3
ringside: ved ringside 89/2 9
Rip-Rap-Rup-effekt, Rip-Rap-Rup-tendens 92/4 12
roastbeef 86/3 28
rockvideo 86/4 10
roddannelser 89/4 6
rolig: tag det roligt 94/1 4
romertal:
 som ordenstal 87/3 8
 romertal el. arabertal 85/1 11
rosenpotte 92/4 12
roulet(te): russisk roulet(te) 87/1 14
rugemoder 85/1 5-6
rum 'plads' 94/1 3
runer 86/3 28
Rusland, russer, russisk 92/1 9
russisk roulet(te) 87/1 14
ryge el. *røge* 87/2 2
rygning er sundhedsskadelig(t) 88/1 13
rygsækturist 92/4 12
rykke frem 88/2 4
ryste hånd 94/1 4
-rytter i fx *konkurrentrytter* 91/1 12
rød: det røde kort 89/2 8
rødbog 94/1 9
Røde Hane, Røde Høns 94/2 4
røge el. *ryge* 87/2 2
Rømer, Ole 90/3 3-4
rå- i fx *råhygge* 86/3 38
Rådet for Større Færdselssikkerhed 91/1 15

s:
 anførelsestegn og ejefalds-s 92/2 14
 apostrof-s 92/1 1-4
s el. *sek.* (fork. for *sekund*) 92/1 11-12
sabbatår 90/1 5
safari, -safari 91/1 9-10
saft el. *juice* 93/2 10
saksofon el. *saxofon* 86/1 14, 92/1 6 og 7
salamitaktik, -teknik 90/1 10
saldokvittering 93/3 11
samkvems- i fx *samkvemsbarn* 87/2 11
sammenligning: *1/2 gang mere* el. *1 1/2 gang så meget* 87/3 14
sammensætninger:
 bindestreg i sammensætninger med tal 87/3 6
 forholdet mellem leddene, fx i *javablanding*, 86/4 11
 kogab 87/3 10

store og små bogstaver 87/1 9, 94/3 15
sandwichtoaster 92/4 12
Saturnilabium 90/3 4
saxofon el. *saksofon* 86/1 14, 92/1 6 og 7
schilling: flertal 91/3 13
Schlesien, Slezsko 92/4 2
scudmissil 92/4 12
see you tomorrow 90/1 4
sej el. *sejg* 92/1 5
sejsten el. *seksten*: Se *seksten*
sek. el. *s* (fork. for *sekund*) 92/1 11-12
seksten el. *sejsten* 85/3 3, 87/1 1, 92/1 5
sektoral: *sektoral/-ial/-iel* 89/2 13
sekund: forkortet *s* el. *sek.* 92/1 11-12
selvom el. *skønt* 92/2 11
sening 89/3 13
seniorforsker 91/3 9
sensitivitetstræning 90/1 5
Serbien, serber, serbisk 92/1 9
servicere, servicering 87/3 9-10
sgu 93/3 1-8
shareware, sharewareprogram 92/4 12
shawarma 90/1 8, 91/4 7
sherrytomat: Se *cherrytomat*
shock el. *chok* 94/3 13
SI-systemet (forkortelser) 92/1 11-12
sidde enke o.l. 89/4 8-9
side: på den anden side (*af*) brændestablen
 91/3 14
sidelinje: ved sidelinjen 89/2 7
siden (*at*) 91/3 3-4
sidste år el. *forrige år* 92/2 15
sig el. *ham* 91/1 11
sige:
sige fra 87/1 14
det vil sige-tegnet (o:) 91/1 13
signal 86/1 12
signalvirkning 92/4 12
sigøjnervogn 93/1 11
sin el. *deres* 91/1 6-8
-sindstyvende 87/1 2
sive 87/2 2
sjuşju 90/1 8
sjusk (når *sjusk* bliver til korrekt dansk)
 92/2 9-12
Skagerrak 85/1 4
skam (biord) 93/3 1-8
skandinavisme 85/3 2
skat 85/1 7-8
få ondt i skatten 90/1 10
skigymnastik 92/4 12
skisafari 91/1 10
skovmandskælk 93/3 14
skovturisme 91/1 10

skrive: ikke værd at skrive hjem om 94/1 5
skriveblokering 92/4 12
skrivegruppe 92/4 12
skuffedarium 90/3 4
skulle: *skulle* el. *skulde* 88/1 10 og 11, 92/1 6
skulptere, skulpturere 91/3 13
skyld: for god ordens skyld 86/1 12
skønt:
skønt el. *selvom* 92/2 11
skønt el. *trods* 88/1 14
slag- 88/2 14
slagfejl el. *slåfejl* 86/2 15
slagvare 88/2 14
slam 92/4 12
slanke 90/1 10
stem: gradbøjn. 88/4 14
(-)sletning el. *(-)slettelse* 89/2 13
Slezsko, Schlesien 92/4 2
Slovakiet, slovak, slovakisk 92/4 1-2
Slovakiske Republik, Den 92/4 1
Slovenien, slovener, slovensk 92/1 9
slowfood 92/4 12
slukke el. *lukke for vandet* 93/2 15
slæde el. *kælk* 93/3 14
slåfejl el. *slagfejl* 86/2 15
smart bombe 92/4 12
smartkort 92/4 12
smerteklinik 87/2 12
 små og store bogstaver: Se store og
 småbogstaver
 småord, fx *da, dog, jo* 93/3 1-8
småpengekort 92/4 12
SNG 92/1 9, 92/4 12
snitmønster 89/2 9
snorksove i timen 92/4 13
snowboard, snowboarding 92/4 13
social genopretning 90/1 11
social- og sundhedsassistent, social- og sundheds-
hjælper 92/4 13
socialrytter 91/1 12
socialt charter 92/4 13
sociolekt 93/4 3
sofakartoffel 92/4 13
sol 93/4 2
solarium 90/3 4
som:
som (*at*) 91/3 4
Holdet ligger (*som*) nr. 1 89/4 8-9
nævnefald el. *genstands-fald* efter *som*
 87/2 14-15
ordklasse 88/1 7-9
som der 88/1 8-9
sorgarbejde, -pleje 87/2 12
sorry 90/1 4

- sortbog* 94/1 9-11
sortliste, sortlistning 94/1 3
sove i timen 92/4 13
sovjet, sovjetisk, Sovjetunionen udtale 88/4 15
 Sovjetunionen (nye stater) 92/1 8-9
spadseretur 91/1 10
spagettimelon, spagettisquash 90/1 8
spanier, spaniol(er) 88/4 13
spanking 92/4 13
sparringspartner 89/2 8
splatter, splatterfilm, splattervideo 92/4 13
sponsorprofessor 92/4 13
 sportsbegivenheder: store el. små bogstaver
 94/3 14
 sportsdansk 85/3 5
 sportsudtryk 89/2 7-9
springe el. *sprænge* 86/1 15
sprogbrug 89/4 4-7
 sprogdød 94/1 6
 sprogets produktivitet 88/1 5
 SprogMagisteren 90/29-13
 sprognormer og normændringer 92/2 9-12
 Sprognævnet: Se Dansk Sprognævn
 sprogpolitik 89/4 1-3
sprænge el. *springe* 86/1 15
 spørgsmål og helsætning 86/4 7
stadionrock 92/4 13
stamina 92/1 10
stand-up-comedy 92/4 13
*standpunkt: man har et standpunkt til man tager
 et nyt* 90/1 11
Statsfællesskabet (SNG) 92/1 9
 statsnavne:
Kosovo el. *Kosova* 93/3 13
 nye stater i Sovjet og Jugoslavien 92/1 8-9
Tjekkiet og Slovakiet 92/4 1-2
 stavelsesantal (i fx *dinosaur*) 93/1 15
staveplade 92/4 3 og 13
 stednavne 85/1 6-7, 85/4 2-3
Hven, Furesø(en) mv. 87/2 14
Skagerrak 85/1 4
å/aa 88/1 11
stemningsbarometer 91/4 7
 stillingsbetegnelser:
emeritus 94/2 15
forhenværende, tidligere el. *eks-* 93/1 1-5
forkvinde mv. 89/3 10-11
 med stort el. lille efter *att.* 93/2 3
stiv overløbe 94/1 5
stjernechamber 90/3 2
stjæle deres torden 94/1 5
stopper 89/2 7
stor: en check, stor 7000 kr./en check på 7000 kr.
 89/3 15
 Store Danske Udtaleordbog, Den 91/2 3-8
 store og små bogstaver 87/1 7-10, 88/3 14
 1948-reformen 88/1 10
att. (attention) 93/2 2 og 3
Høje-Taastrup Kommune/kommune 87/3 5
Lagtinget el. *lagtinget* mv. 94/1 15
Ph.D. el. *ph.d.* 92/3 5 og 7, 93/1 9
 Rasmus Rask 87/4 5 og 7
regeringen og Folketinget 85/4 10
Superligaen el. *superligaen* mv. 94/3 15
storfamilie 90/1 5
strandturisme 91/1 10
-strategi 90/1 6
strategisk planlægning 90/1 6
strejke: flertal 91/3 13
Strikkemanifestet 94/2 4
 STRIX 90/2 10
 strukturparallelisme 85/2 1-3, 85/3 12-13
stud.mag. 92/3 5
stykke: et stykke våd(t) sæbe 91/2 12
styrepind 88/2 14
stå vagt o.l. 89/4 8-9
sundhedsskadelig: rygning er sundhedsskadelig(t)
 88/1 13
 Sundhedsstyrelsen: stavning af lægemidler mv.
 88/2 8-10
superbruger 92/4 13
supervisor 92/3 6
 Supplement til Ordbog over det Danske Sprog
 86/2 1-4
svampetur 91/1 10
 svenske ordbøger 89/3 4-6
svig(s) sletning el. *-slettelse* 89/2 13
svinehund: indre svinehund 92/3 1-2
 svære ord 85/1 1-3, 85/1 7
sweater 86/2 14
-syndrom i fx *beostærsyndrom* 90/1 7
syngende telegram 88/1 12
synlig 92/4 13
sæbe: et stykke våd(t) sæbe 91/2 12
sælarium 90/3 4
sælge billetter 85/3 7
sætbold 89/2 9
 sætningsknode 87/3 11
 komma 92/2 10
så: 1/2 gang mere el. *1 1/2 gang så meget* 87/3 14
såvel .. men også 89/1 10
t i biord: Se *biords-t*
t. el. *h* (fork. for *time*) 92/1 11-12
Tadsjikistan, tadsjiker, tadsjikisk 92/1 9
tag 'signatur' 90/1 3
tage:
tag det roligt 94/1 4

tage klar(t) afstand fra 89/3 1-3
tage over 86/2 13
tar/tager 88/1 11
tak for nu 90/4 4
tal og talord 87/1 1-2 87/3 6-8
talepapir 92/4 3 og 13
talestreg el. *anførselstegn* 92/3 13-15
tamil el. *tamiler* 93/1 12
targetløn 90/1 6
te el. *the* 91/3 15
teenager: flertal 91/3 13
-tek i fx *mediatek* 89/4 12
teknisk knockout 89/2 8
tekst-tv: *du* el. *De* i *tekst-tv* 90/2 1-3
tekstning 90/3 5-9
telegram: *levende telegram*, *syngende telegram*
88/1 12
telematik 85/1 11
telefoner 92/4 14
telewriter 92/4 14
temmelig 92/2 10
tennisudtryk 89/2 9
terminkvittering 93/3 11
test: flertal 91/3 13
the el. *te* 91/3 15
thrash 92/4 14
-ti i *talord* 87/1 2
tid: i *vor tid/i vores tid* 89/1 14
tidligere, *forhenværende* el. *eks-* 93/1 1-5
tidt el. *tit* 92/1 6
tights 92/4 14
til 86/4 1
til (at) 91/3 3-4
til egen/egent, intern(t) brug 89/4 7
til lykke el. *tillykke* 86/3 23-26
tilbage: *bakke tilbage* 89/4 10
tilbagetrukken midtbane 89/2 7
tillægsord el. *biord* 89/3 1-3
tiltag 85/2 3-4
time: forkortet *h* el. *t*. 92/1 11-12
timemanager 90/1 3
tit el. *tidt* 92/1 6
Tit øjet må tindre .. 85/1 11
titler: Se *stillingsbetegnelser*
tivolisering 92/4 14
tjav 90/4 5
Tjekkiet, tjekke(r), tjekkisk 92/4 1-2
Tjekkiske Republik, Den 92/4 1-2
toksikologi 88/2 7
tombola 91/2 5
tommelfinger: *holde tommelfingre* 86/3 36
ton: flertal *ton(s)* 91/3 13
torden: *stjæle deres torden* 94/1 5
tormentil 87/3 3 og 4
torsdag: *blå torsdag* 92/1 15
tortere el. *torturere* 91/3 13
tosomhed 85/2 10
tosprogethed 94/1 6
toti(-) el. *tyve(-)* 87/1 2
totredjedelssamfund 92/4 14
totusindtallet 86/1 1
Trabi 92/4 14
trafik el. *færdsel* 91/1 14
trafik- 91/1 15
trafikinformator 92/4 14
Trafikministeriet 91/1 15
trainee 90/1 6
transgen 92/4 14
tredive: *tredive/tredve/treti* 87/1 2
tredvte el. *tredvte* 87/1 2
tredje 87/1 1
tredve: *tredive/tredve/treti* 87/1 2
tredvte el. *tredvte* 87/1 2
trend(-) 90/1 3
tresindstyvende el. *tressende* 87/1 2
treti: *tredive/tredve/treti* 87/1 2
triatlon 87/2 12, 90/1 3
trivselsskole 90/1 5
trods 88/1 14
trojansk hest 92/4 14
trojka 87/4 9
trolldmandens lærling 85/4 12
trunk, *trunkere*, *trunkering* 85/4 9-10
Tryk Trafik 91/1 15
træ: *gø op ad nogle forkerte træer* 94/1 5
trævæltning 92/4 14
Tuborg, tuborg 89/2 14-15
tunnel 89/1 13
tur 'held' 89/1 11
tur, -tur 'rejse' 91/1 10
turisme, -turisme 91/1 10
Turkmenistan, turkmener, turkmensk 92/1 9
tusind el. *tusinde* 87/1 2
tutor 92/3 6
tv-køkkeri, -kikning, -sening 89/3 13
tv-tekstning 90/3 5-9
tværsektoral: *tværsektoral/tværsektorel/tværsektorial/tværtsektoriel/tværsektor-* 89/2 13
tyrk el. *tyrker* 85/4 13
tyrker:
tyrker el. *tyrk* 85/4 13
kold tyrker 87/1 15
tyve(-) el. *toti(-)* 87/1 2
-tyvende 87/1 2
tzatziki 92/4 14
tænde el. *åbne for vandet* 93/2 15
tæppebombe 92/4 14
tør: *hold krudtet tørt* 94/1 4

Tåstrup el. Taastrup 87/3 4-5

ubetænkeligt 85/4 15

uddannelseskvittering 93/3 11

udefrakommende el. udefra kommende 86/3 36

uden mål og med 86/4 15

udenrigs- i fx udenrigshandel 89/4 13

udgiftsførelse, -føring el. -førsel 94/1 13-14

udlands- el. udenlands- i fx ud(en)landsgæld
89/4 12

udlånsbon 93/3 12

udlånskvittering 93/3 12-13

udmelde, udmelding 89/1 12

udsagnsord el. verbum 91/2 12

udsagnsordenes flertalsformer 92/1 6, 92/2 11

udtaleordbøger 91/2 3-8

udtur el. utur 'manglende held' 89/1 11

udviklingsstrategi 90/1 6

ufattelig: det går ufatteligt godt 90/1 11

ugen- el. uigen- 88/1 15

ugennem- el. uigennem- 88/1 15

Ugeskrift for Læger: stavning af lægemidler mv.
88/2 8-10

Ukraine, ukrainer, ukrainsk 92/1 9

uledsaget barn 92/4 14

ultimativ 87/3 12

Underdanmark 90/1 10

underflyve 92/4 14

undertekster på tv 90/3 5-9

ungdomskontrakt 92/4 14

ungdomsoprør 90/1 5

ungdomsturisme 91/1 10

ur el. Uhr 92/1 6

-ur i fx tortur 91/3 13

Usbekistan, usbeker, usbekisk 92/1 9

UTB 92/4 14

utur 89/1 11

valutabetegnelser: flertal 91/3 13

vand: tænde el. åbne (og slukke el. lukke) for
vandet 93/2 15

varemærker 91/4 5-8

Se også *Walkman*

ved:

ved el. omkring 94/3 3

ved almindelig(t) brug 89/4 7

ved ringside 89/2 9

ved sidelinjen 89/2 7

vej: en vej ud 94/1 4

vekselrytter 91/1 12

vel 93/3 1-8

velfærdsdansker 90/1 5

velopdragen el. velopdraget 93/3 14

verbum el. udsagnsord 91/2 12

Vi el. *os*: Se nævnefald el. genstandsfald

video 85/2 10

viis el. *vis* 92/1 6

vildlaks 87/2 12

vildmarkssafari 91/1 10

ville:

vil el. *ville* 85/2 11

ville el. *vilde* 88/1 10 og 11, 92/1 6

vinduesprogram 92/4 14

Vinterberg & Bodelsen: Dansk-engelsk Ordbog
91/2 3

virak 88/1 12, 92/2 11

virksomhedskultur 90/1 6

virtual reality 92/4 15

virus 92/4 3 og 14

virusdoktor, *virusepidemi* 92/4 14

viruskanning 92/4 15

virusvaccine 92/4 15

vis el. *viis* 87/1 1, 92/1 6

vist 93/3 1-8

visualisering 92/4 15

visuel styring 92/4 15

vodka 87/4 9

vor el. *vores* 89/1 14

-vorn 88/1 5

vugge til grav-koncept, *vugge til grav-model*,

vugge til grav-system 92/4 15

vælde 87/2 2

værd: ikke værd at skrive hjem om 94/1 5

væske el. *vædske* 92/1 6

våd: et stykke våd(t) sæbe 91/2 12

Walkman 87/2 12, 88/2 13

western: flertal 91/3 13

whale watching: Se *hvalsafari*

wild-water-canoeing 92/4 15

workout 90/1 3

worm 92/4 15

yard: flertal 91/3 13

yes 90/1 4

yoghurt el. *jogurt* 92/1 6

yogott 91/4 8

yt 88/1 6

yuppie 90/1 3 og 5

zappe, *zapning* 90/1 3

zigeunervogn 93/1 11

zloty: flertal 91/3 13

zoodavand 91/4 8

æ el. *ä* 86/1 15, 88/2 13

æbleskive 91/4 9-10

Ægypten el. *Egypten* 94/2 14

ø el. ö 86/1 15, 87/4 6, 88/2 13
øko- 91/2 9-11
økologi-, økologisk (øko-) 91/2 9-11
økonomi-, økonomisk (øko-) 91/2 9-11
økonomibrev 92/4 15
økonomisk genopretning 90/1 10
økonomisme, -ist, -istisk 89/4 13
ØMU 92/4 15
øsmål 93/3 9
Ømålsordbogen 93/3 9-10
ønskenummerplade 92/4 15
øre: kroner og øre(r) 85/3 13
ørkensafari 91/1 10
Øvre Volta 85/1 4

å el. aa:

1948-reformen 88/1 10 og 11
i fx *Tåstrup/Taastrup* 87/3 4-5
Rasmus Rask 87/4 4 og 6
å el. at/og 85/4 14
åben: *Her er åben(t)* 90/1 13
åbne el. *tænde for vandet* 93/2 15
Ålborg el. *Aalborg* 87/3 4
århundredbetegnelser 86/1 1
århundrede 91/2 1-2
årti 91/2 1-2

Adresse og telefoner

Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 København S

Fax
31 54 03 60

Giro
6 10 17 20

Abonnement mv.
35 32 89 83

Oplysning
31 54 60 11 (direkte ledning,
mandag-fredag 10-12 og 13-15)

Nyt fra Sprognævnet udgives af Dansk Sprognævn. Det udkommer 4 gange om året og koster 50 kr. (inkl. moms og forsendelse) for en årgang. Man kan kun tegne abonnement hos Sprognævnet.

Usignerede artikler og artikler med initialer giver udtryk for Sprognævnets mening. Artikler med navn giver ikke nødvendigvis i enhver henseende udtryk for Sprognævnets mening.

Eftertryk er tilladt når kilden angives.

Nyt fra Sprognævnet

1994/4 · december

10 år med Nyt fra Sprognævnet.. 1
10-års-register 1985-1994..... 2

Næste nummer udkommer i marts 1995.

Ansvarshavende redaktør:
Erik Hansen

Redaktionssekretær:
Henrik Galberg Jacobsen

ISSN 0550-7332

Tryk: Bianco Luno A/S, København